

Asia: VN/26814/2024

Koulutustarpeen ennakointimalli

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot työryhmän esityksestä

Agrologien Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua koulutustarpeen ennakointimallista.

Koemme hyvänä, että koulutustarpeen ennakointia kehitetään pitkän aikavälin päätöksenteon tueksi.

Esitetyssä mallissa maatalous- ja metsätalousalat ovat yhdistettynä. Pidämme välttämättömänä, että ne eriytetään toisistaan.

Esitetyn mallin tulisi huomioida toimialojen rakenne, tarvittava ammattilaisten määrä ammateittain ja työvoimatarpeiden alueellisuus mahdollisimman tarkasti. Työvoimatarpeen alueelliset erot ovat maataloudessa suuria johtuen joidenkin tuotantosuuntien keskittymisestä tietyille alueille.

Ennakointimallissa tulisi huomioida, että maa- ja metsätalousalat ovat kriittisiä huoltovarmuuden ja kansallisen omavaraisuuden näkökulmasta.

Kaikilla koulutusaloilla tavoite korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuden kasvattamisesta 50 %:iin ikäluokasta ei ole perusteltua. Koulutusalaakohtaiset eroavaisuudet tulisi huomioida mallissa esitettyä paremmin.

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakkoinnin periaatteita

Koulutustarpeen ennakkoinnin on perustuttava toimialakohtaiseen ja alueelliseen tietoon sekä vastattava alan työvoimatarvetta.

Ennakointimallissa tulee huomioida, että maatalouden osaamistarpeet muuttuvat muun muassa teknologian, älymaatalouden ja ympäristöhaasteiden myötä. Luke Luobio 59/2024 -raportin mukaan maataloudessa tarvitaan jatkossa entistä enemmän ammattitaitoista työvoimaa erityisesti teknisesti vaativissa tehtävissä (mm. robotiikka, eläinten hyvinvoinnin hallinta ja digitaalinen tuotantovalvonta).

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakointimallin toteutusta

Malli, jossa maa- ja metsätalousalat ovat yhdistettyinä ei anna riittävän tarkkaa tietoa em. aloista ja voi johtaa virheellisiin tulkintoihin.

Lausunnonantajan näkemykset koskien työryhmäraportin mukaisen perusskenaarion ennakointitulosta

Maatalousalan osalta on huomioitavaa, että tilamäärän väheneminen ei vähennä työvoiman tarvetta samassa suhteessa.

Ennakointimallissa maa- ja metsätalousalat tulee erottaa toisistaan, ja ennakkoinnissa on otettava huomioon toimialakohtaiset ja alueelliset laskelmat.

Laitinen Anne
Agrologien Liitto ry